

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.3.2023
COM(2023) 155 final

2023/0083 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a
směrnic (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final} - {SWD(2023) 60 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

- **Odůvodnění a cíle návrhu**

Tato důvodová zpráva je přiložena k návrhu směrnice o podpoře oprav zboží zakoupeného spotřebiteli a o změně směrnice (EU) 2019/771, směrnice (EU) 2020/1828 a nařízení (EU) 2017/2394. Návrh naplňuje prioritu Komise týkající se ekologické transformace, konkrétně Zelenou dohodu pro Evropu¹ a její cíl udržitelné spotřeby.

Když se spotřební výrobky stanou vadnými, spotřebitelé často neusilují o jejich opravu, ale předčasně je vyřadí, přestože by je bylo možné opravit a používat déle. K tomu dochází v rámci právní záruky podle směrnice o prodeji zboží², když spotřebitelé místo opravy zvolí výměnu zboží, a mimo právní záruku, když spotřebitele od opravy odrazují méně optimální možnosti a podmínky opravy. V této souvislosti je také omezeno používání renovovaného zboží, takže potenciál zboží, které může být znovu použito různými uživateli, zůstává nevyužit.

Předčasná likvidace opravitelného zboží zakoupeného spotřebiteli vede k nárůstu množství odpadu, k emisím skleníkových plynů a k větší poptávce po cenných zdrojích při výrobě nového zboží. Problém předčasné likvidace opravitelného zboží zakoupeného spotřebiteli existuje v celé EU a týká se široké škály tohoto zboží. Více než dvě třetiny respondentů veřejné konzultace (65–74 %) podpořily řešení na úrovni EU.

Mezi požadavky Konference o budoucnosti Evropy³ patří výzva k uplatňování práva na opravu, zejména v návrhu 5 o udržitelné spotřebě, balení a výrobě a v návrhu 11 o udržitelném růstu a inovacích. Součástí odpovědi Komise na uvedenou výzvu je tento návrh na podporu oprav zboží⁴.

V zájmu podpory udržitelné spotřeby je cílem této směrnice zvýšit v rámci právní záruky i nad její rámec počet oprav a opětovného použití životaschopného vadného zboží zakoupeného spotřebiteli.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Komise komplexně sleduje cíl udržitelné spotřeby v rámci Zelené dohody v různorodých iniciativách, které se zabývají různými aspekty předčasné likvidace, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky.

Návrh nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků⁵ stanoví na straně nabídky rámec pro opravitelnost výrobků ve fázi výroby, zejména pokud jde o požadavky na design výrobků a dostupnost náhradních dílů.

Na straně poptávky návrh směrnice o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci⁶ stanoví lepší informovanost o trvanlivosti a opravitelnosti zboží v místě prodeje. Spotřebitelé se tak mohou rozhodovat o udržitelných nákupech.

¹ COM(2019) 640 final ze dne 11. prosince 2019.

² Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 28.

³ [Konference o budoucnosti Evropy, Zpráva o konečném výsledku, květen 2022.](#)

⁴ COM(2022) 404 final.

⁵ COM(2022) 142 final ze dne 30. března 2022.

Podle návrhu nařízení o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání (Akt o datech) mají mít uživatelé připojených výrobků přístup k údajům, které během jejich používání vytvoří, a mají mít právo poskytnout tyto údaje třetí straně podle vlastního výběru. Takový přístup k údajům bude mít význam pro nezávislé opravy.

Pokud se výrobek stane vadným v poprodejní fázi, poskytuje směrnice o prodeji zboží spotřebiteli prostředky nápravy vůči prodávajícím v případě vad, které existovaly v době dodání zboží a projevíly se během doby odpovědnosti, která činí minimálně dva roky. V rámci směrnice o prodeji zboží si spotřebitelé mohou vybrat mezi bezplatnou opravou a výměnou zboží. Zvolený prostředek nápravy nemohou požadovat, pokud je ve srovnání s jiným prostředkem nápravy neproveditelný nebo nepřiměřeně nákladný.

Kombinovaný účinek nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a směrnice o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci zlepši udržitelnost výrobků a podpoří udržitelné nákupy. Neřeší však problémy, které spotřebitele odrazují od opravy v poprodejní fázi. Stávající iniciativa tuto mezeru vyplňuje a zaměřuje se na fázi používání zboží zakoupeného spotřebiteli. Podporuje opravu zboží jako prostředek nápravy v rámci právní záruky podle směrnice o prodeji zboží a poskytuje spotřebitelům a podnikům nové nástroje, které podporují opravu zboží nad rámec právní záruky.

Tyto tři iniciativy se vzájemně doplňují a vytvářejí synergie tím, že stanovují komplexní přístup ke společnému cíli udržitelné spotřeby. Jsou navrženy tak, aby měly kumulativní účinek a společně pokrývaly celý životní cyklus výrobku.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem návrhu je článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který stanoví přijetí opatření k zajištění vytvoření a fungování vnitřního trhu. Tento návrh přispívá k lepšímu fungování vnitřního trhu tím, že stanoví harmonizovaný systém pravidel na podporu oprav v rámci a nad rámec právní záruky v případě prodeje zboží zakoupeného spotřebiteli.

Směrnice o prodeji zboží plně harmonizuje prostředky nápravy, které mají spotřebitelé k dispozici v rámci právní záruky v případě nesouladu zboží, a podmínky, za nichž lze tyto prostředky nápravy uplatnit. Byla přijata na základě článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie s cílem přispět k fungování vnitřního trhu tím, že se vypořádá s překážkami souvisejícími se smluvním právem při přeshraničním prodeji zboží zakoupeného spotřebiteli v EU. Tato směrnice cíleně mění volbu mezi opravou a výměnou jakožto prostředky nápravy s cílem podpořit opravy, a tím i udržitelnější spotřebu, a to na stejném právním základě článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Nad rámec směrnice o prodeji zboží již jednotlivé členské státy zavedly nebo zvažují zavedení pravidel na podporu oprav a opětovného použití zboží zakoupeného spotřebiteli. Rozdílná závazná vnitrostátní pravidla na podporu udržitelné spotřeby v kontextu smluv vytvářejí skutečné nebo potenciální překážky pro hladké fungování vnitřního trhu a nepříznivě ovlivňují přeshraniční transakce na vnitřním trhu. Hospodářské subjekty mohou

⁶ COM(2022) 143 final ze dne 30. března 2022.

například čelit dodatečným transakčním nákladům na získání nezbytného právního poradenství, aby zjistily, jaké jsou požadavky právních předpisů země obvyklého bydliště spotřebitele, které se uplatňují podle nařízení (ES) č. 593/2008⁷. Poskytovatelé opravárenských služeb by mohli být odrazováni od nabízení svých služeb ve více než jednom členském státě, protože by museli odpovídajícím způsobem upravit své smlouvy o opravách.

Rozdílná vnitrostátní pravidla a z nich vyplývající rozdíly v tržních postupech navíc vedou k nízké transparentnosti možností a podmínek oprav. To odradí spotřebitele od přístupu k opravárenským službám, zejména přeshraničním, protože při neexistenci harmonizovaných pravidel je složitost přeshraničních transakcí ještě vyšší než ve vnitrostátním kontextu. Z toho vyplývající omezená poptávka spotřebitelů brání rozvoji opravárenských služeb, zejména přeshraničních. S rozvojem digitálních technologií, kdy stále více zboží obsahuje digitální prvky, k nimž je možné přistupovat na dálku, se v budoucnu pravděpodobně ještě více rozvinou služby oprav na dálku a přes hranice. Překážky, které odrazují spotřebitele od poptávky po opravách, nepřímo odrazují i od přeshraničního pohybu zboží, jako jsou náhradní díly a opravárenské vybavení, které jsou pro opravárenské služby nezbytné.

Je proto nezbytné harmonizovat některé aspekty oprav nad rámec stávající odpovědnosti prodávajícího, aby bylo zajištěno fungování jednotného trhu, pokud jde o vztah mezi spotřebitelem a opravou, zvýšena právní jistota a sníženy transakční náklady zejména pro malé a střední podniky, které jsou v odvětví opravárenství většinou zastoupeny.

Podle čl. 114 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie vychází Komise z vysoké úrovně ochrany životního prostředí a spotřebitele. Cílem směrnice o prodeji zboží je zlepšit fungování vnitřního trhu a zároveň dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele. Tato směrnice přidává další cíl, kterým je podpora udržitelné spotřeby, oběhového hospodářství a ekologické transformace, čímž se rovněž zajistí vysoká úroveň ochrany životního prostředí.

• Subsidiarita

Problémy, které tato směrnice řeší, jsou přeshraničního charakteru a mají evropský i celosvětový rozměr.

Směrnice o prodeji zboží již plně harmonizovala některá pravidla pro prodej zboží zakoupeného spotřebiteli. Vzhledem k tomu, že tento návrh mění jeden z aspektů těchto pravidel s cílem podpořit opravy zboží v rámci právní záruky, musí být změna provedena na úrovni EU.

Pokud by nedošlo k opatřením na úrovni EU, následovaly by s největší pravděpodobností vnitrostátní iniciativy mimo oblast působnosti směrnice o prodeji zboží, které by měly různé přístupy, aby podpořily opravy nad rámec právní záruky v souladu s cílem udržitelnější spotřeby. Na vnitrostátní úrovni by pro spotřebitele a životní prostředí sice mohly být určitým způsobem přínosné, ale zároveň by způsobily roztržičnost vnitřního trhu, nebo tuto roztržičnost posílily.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6).

K dosažení celkového cíle, kterým je fungující vnitřní trh s udržitelnější spotřebou zboží zakoupeného spotřebiteli, jsou proto nezbytná opatření EU. Pouze prostřednictvím opatření EU lze konzistentně v rámci celého vnitřního trhu dosáhnout žádoucího účinku podpory oprav a opětovného použití zboží v rámci přeshraničního prodeje.

- **Proporcionalita**

Tato směrnice předkládá vyvážený přístup, který respektuje zásadu proporcionality. Pro podporu oprav v kontextu právní záruky se vnitrostátní právní předpisy mění pouze v minimálním rozsahu nezbytném pro dosažení cíle. Tento návrh nezasahuje do zavedených vnitrostátních opatření týkajících se doby odpovědnosti. Změna se týká pouze pravidel, která již podléhají plné harmonizaci.

Mimo právní záruku je harmonizace na úrovni EU omezena pouze na ty možnosti, které mají rozměr vnitřního trhu, konkrétně na standardizovaný evropský informační formulář o opravě a na povinnost provést opravu. Pokud je řešení na vnitrostátní úrovni, zejména platforma pro opravy, stejně účinné, je upřednostňována tato možnost. Návrh evropské normy pro opravárenské služby je koncipován jako dobrovolný závazek, který má zabránit dalekosáhlým zásahům do vnitrostátních právních předpisů o poskytování služeb.

Ustanovení této směrnice jsou sice zaměřena na udržitelnější spotřebu, ale jsou přizpůsobena potřebám, které musí řešit, mají cílenou povahu a jsou pečlivě navrženy z hlediska rozsahu a intenzity.

- **Volba nástroje**

Upřednostňovaným nástrojem je samostatná směrnice. Zahrnuje jednak cílenou novelu směrnice o prodeji zboží, pokud jde o prostředky nápravy v rámci právní záruky, a jednak nová smluvní pravidla týkající se podpory oprav zboží nad rámec odpovědnosti prodávajícího podle směrnice o prodeji zboží. Směrnice je v tomto případě nejvhodnějším nástrojem, protože zajišťuje požadovaný harmonizační účinek a právní jistotu a zároveň umožňuje členským státům, aby harmonizovaná opatření bez problémů začlenily do svých vnitrostátních právních předpisů.

Kromě toho má Komise v úmyslu jako neregulační opatření podpořit vypracování evropské normy pro opravárenské služby.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy byla zavedena rozsáhlá konzultační strategie s cílem zajistit širokou účast zúčastněných stran v průběhu celého politického cyklu tohoto návrhu. Konzultační strategie zahrnovala příslušné zúčastněné strany, včetně spotřebitelů, spotřebitelských organizací na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, podniků a podnikatelských sdružení, ekologických organizací, akademických odborníků a vnitrostátních orgánů. Proběhlo několik konzultačních aktivit:

- výzva k předkládání faktických podkladů po dobu 12 týdnů od 11. ledna 2022 do 5. dubna 2022, na jejímž základě bylo získáno 325 příspěvků,
- online otevřená veřejná konzultace po dobu 12 týdnů od 11. ledna 2022 do 5. dubna 2022, jejímž výsledkem bylo 331 příspěvků,
- průzkumy mezi spotřebiteli a podniky, behaviorální experimenty a cílené rozhovory v rámci podpůrné studie týkající se posouzení dopadů,
- cílená dvoustranná setkání se zúčastněnými stranami,
- seminář s členskými státy 7. dubna 2022.

Otevřená veřejná konzultace

V otevřené veřejné konzultaci většina respondentů souhlasila s existencí problému zkrácení doby, po kterou je většina zboží zakoupeného spotřebiteli používána. Mezi hlavní příčiny zkrácené životnosti zboží zakoupeného spotřebiteli, které byly zjištěny u všech kategorií zúčastněných stran, patřily nesnadné provádění oprav výrobků samotnými spotřebiteli, jakož i obtíže, vysoké náklady nebo nedostupnost opravárenských služeb pro spotřebitele.

Naprostá většina všech respondentů souhlasila s tím, že cílem, který je třeba sledovat v zájmu podpory udržitelné spotřeby, je poskytování pobídek k opravám výrobků namísto nákupu nových v případě vady, a to jak v rámci právní záruky, tak i nad její rámec. Převážná většina všech zúčastněných stran se rovněž shodla na tom, že důležitým cílem podpory udržitelné spotřeby je poskytování pobídek k nákupu a používání renovovaného zboží. Jasná většina všech respondentů se domnívá, že je vhodné přijmout opatření na úrovni EU.

Možnost upřednostnit opravu vždy, když je levnější než výměna zboží, považovala za účinnou mírná většina všech zúčastněných stran, včetně většiny občanů EU, zúčastněných stran z řad podniků a veřejných orgánů, které odpověděly. Většina spotřebitelských a ekologických organizací považovala toto opatření za neúčinné.

Polovina všech zúčastněných stran, které odpověděly, se domnívá, že účinným opatřením jsou dobrovolné závazky spočívající v podpoře opravy. Toto opatření považovaly za účinné zejména zúčastněné strany z řad podniků, zatímco většina ekologických organizací a polovina spotřebitelských organizací, které odpověděly, je za účinné nepovažovala.

Pokud jde o povinnost výrobce provést opravu oproti uhrazení určité ceny, mírná většina respondentů se domnívala, že by se měl tento případ vztahovat na vady vzniklé opotřebením, a polovina se domnívala, že by se měl vztahovat na vady vzniklé po uplynutí právní záruky. Zúčastněné strany z řad podniků měly jiný názor: pouze menšina se domnívala, že by se měla vztahovat na vady vzniklé opotřebením.

Výzva k předložení faktických podkladů

Ve výzvě k předložení faktických podkladů byly nastíněny možnosti politiky týkající se podpory oprav zboží v systému prostředků nápravy podle směrnice o prodeji zboží, povinnosti provést opravu a dobrovolných závazků spočívajících v podpoře opravy.

Zúčastněné strany z různých kategorií (podnikatelské organizace/sdružení, společnosti, nevládní organizace) podpořily možnost, která upřednostňuje opravu, pokud je levnější nebo stejně nákladná jako výměna zboží v kontextu právní záruky. Pokud jde o povinnost provést opravu zboží, zúčastněné strany z řad podniků zdůraznily, že tato povinnost by měla být

spojena s uhrazením určité ceny. Většina zúčastněných stran podpořila možnost dobrovolných závazků spočívajících v podpoře opravy.

Pracovní setkání s členskými státy

Mnoho členských států se k nastíněným opatřením dosud nevyjádřilo. Opatření, která v systému prostředků nápravy podle směrnice o prodeji zboží upřednostňují opravu, obecně našla větší podporu než opatření, která poskytují jiné druhy pobídek pro spotřebitele, aby se rozhodli pro opravu (např. prodloužení doby odpovědnosti po opravě). Některé členské státy podpořily opravu zboží jako primární prostředek nápravy, pokud jsou náklady na ni nižší nebo rovny nákladům na výměnu zboží.

Uložení povinnosti opravy hospodářským subjektům většina členských států nepodpořila. Některé z nich tvrdily, že povinnost by byla nadměrnou zátěží a pravděpodobně by zvýšila cenu zboží nakupovaného spotřebiteli. Členské státy, které povinnost provést opravu zboží podpořily, poukázaly na to, že náklady na opravu by se v důsledku této povinnosti neměly zvýšit a že odpovědnost za opravu by měl nést výrobce, nikoliv prodávající.

K povinnosti vystavit cenovou nabídku na opravu zboží mimo oblast působnosti směrnice o prodeji zboží se většina členských států nevyjádřila. Některé z nich takové opatření podpořily, jiné s k němu postavily zdráhavě.

Sběr údajů v rámci podpůrné studie týkající se posouzení dopadů

Sběr údajů v rámci podpůrné studie týkající se posouzení dopadů zahrnoval fiktivní nákup, průzkum u spotřebitelů se dvěma integrovanými spotřebitelskými experimenty, průzkum u podniků a rozhovory se zúčastněnými stranami. To vše poskytuje údaje pro vymezení problému a posouzení dopadu jednotlivých možností politiky.

Výsledkem fiktivního nákupu zaměřeného na maloobchodníky bylo 600 zjištění o zkušenostech spotřebitelů s opravami zboží v rámci právní záruky i mimo ni a o důvodech, proč si nenechávají výrobky od prodávajících opravit.

Průzkum u spotřebitelů a integrované experimenty týkající se situací v rámci směrnice o prodeji zboží přinesly 1 000 odpovědí z každého členského státu (dohromady bylo zapojeno deset členských států) a poskytly informace o zkušenostech spotřebitelů, když se snažili o opravu zboží nebo nákup použitého zboží. Druhý spotřebitelský experiment, který se týkal situací mimo právní záruční lhůtu, přinesl 800 pozorování za každý členský stát (dohromady bylo zapojeno deset členských států) a poskytl údaje o překážkách oprav zboží, informace o opravách a o tom, jak pravděpodobné je, že si za různých okolností spotřebitelé nechají zboží opravit.

Výsledkem průzkumu provedeného mezi výrobci, prodávajícími a opravami bylo 80 úplných odpovědí a 284 částečných odpovědí. Průzkum poskytl údaje pro analýzu trhu oprav zboží a tržních postupů týkajících se oprav vadného zboží a jeho výměny. Vzhledem k definici problému a tržních postupů byl nakonec umožněn díky 21 rozhovorům se zúčastněnými stranami.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh je založen na posouzení dopadů. Výbor pro kontrolu regulace (RSB) spadající pod Komisi první vydal dne 30. září 2022 záporné stanovisko. Poté, co původní návrh prošel významnou revizí, poskytl Výbor pro kontrolu regulace dne 24. ledna 2023 kladné stanovisko s dalšími připomínkami. V příloze 1 posouzení dopadů se vysvětluje, jak byly připomínky výboru řešeny.

Bylo zkoumáno několik možností politiky, jak řešit předčasnou likvidaci zboží zakoupeného spotřebiteli v rámci právní záruky i mimo ni.

Mezi posuzované možnosti, jak podpořit opravy a opětovné použití zboží **v rámci právní záruky**, patří: upřednostnění opravy v rámci systému prostředků nápravy podle směrnice o prodeji zboží, kdykoli je to levnější než výměna zboží; oprava se tak stává primárním prostředkem nápravy; prodloužení doby odpovědnosti v souvislosti s opravou; sjednocení doby odpovědnosti u renovovaného zboží s dobou odpovědnosti u nového zboží; a výměna vadného zboží za zboží renovované.

Mezi posuzované možnosti, jak usnadnit a podpořit opravy a opětovné použití zboží **nad rámec právní záruky**, patří: poskytování informací o opravách zboží ze strany výrobců a pomocí zprostředkovací platformy pro opravy a renovované zboží na vnitrostátní úrovni nebo na úrovni EU; zlepšení transparentnosti a podmínek oprav zboží prostřednictvím dobrovolných závazků; povinnost opraven vystavit cenovou nabídku na opravu zboží a uvést podmínky opravy; a povinnost výrobců opravit zboží, na které se vztahují požadavky na opravitelnost podle práva Unie, nebo všechny výrobky oproti uhrazení určité ceny.

Balíček upřednostňovaných možností zahrnuje možnosti z obou skupin, přičemž důraz klade na řešení oprav zboží nad rámec právní záruky. V tomto scénáři se objevuje největší podíl vad, a proto je potenciál pro zvýšení oprav zboží nejvyšší. Na základě analýzy zohledňující více kritérií a analýzy nákladů a přínosů jakož i kvalitativního posouzení přiměřenosti různých zvažovaných možností byla navržena kombinace šesti upřednostňovaných možností politiky pro řešení problémů:

- upřednostnění opravy zboží, pokud je levnější než výměna zboží v rámci právní záruky,
- online platforma na vnitrostátní úrovni, která zprostředkovává kontakty mezi spotřebiteli a opravami a propaguje renovované zboží,
- povinnost opraven vystavit na požádání nabídku upřesňující cenu a podmínky opravy zboží ve standardizovaném formuláři (evropský informační formulář o opravě),
- povinnost výrobců zboží, na které se vztahují požadavky na opravitelnost podle práva Unie, provést opravu mimo právní záruku oproti uhrazení určité ceny,
- povinnost výrobců informovat o své platné povinnosti spočívající v opravě zboží,
- dobrovolná norma EU pro snadné opravy (evropská norma pro opravárenské služby).

Balíček upřednostňovaných možností zvyšuje množství oprav zboží zakoupeného spotřebiteli v rámci právní záruky i mimo ni tím, že řeší několik zjištěných příčin předčasné likvidace tohoto zboží.

Upřednostnění opravy před výměnou zboží v rámci systému prostředků nápravy podle směrnice o prodeji zboží nasměruje chování spotřebitelů k udržitelné spotřebě a v rámci právní záruky se zvýší počet oprav životaschopného zboží zakoupeného spotřebiteli.

Opravy zboží nad rámec právní záruky se stanou pro spotřebitele snazšími a atraktivnějšími prostřednictvím různých opatření, která zvýší množství oprav a prodlouží životnost spotřebního zboží. Vnitrostátní online platforma pro opravy zboží a povinnost výrobců informovat o své platné povinnosti spočívající v poskytování opravárenských služeb zlepší transparentnost dostupných opravárenských služeb. Závazná nabídka ceny a podmínek opravy zboží (evropský informační formulář o opravě) bude řešit obavy spotřebitelů týkající se ceny, jakož i faktory související s obtížemi v procesu opravy, a to prostřednictvím transparentnosti a předvídatelnosti, a usnadní porovnávání nabídek. Povinnost provést opravu zboží podpoří udržitelnou spotřebu tím, že spotřebitelé budou mít právo požadovat opravu od výrobce u určitých skupin výrobků, které jsou opravitelné z podstaty svého designu. Evropská norma pro opravárenské služby je užitečným neregulativním doplňkem závazných opatření, který posílí důvěru spotřebitelů v opravárenské služby. Renovační funkce národní platformy zvyšuje využívání renovovaného zboží, což přináší výhody jak na straně poptávky, tak na straně nabídky.

Balíček upřednostňovaných možností přispívá ke zvýšení zaměstnanosti, investic a hospodářské soutěže v odvětví opravárenství v EU na vnitřním trhu a zároveň přináší výhody pro spotřebitele v EU (úspory ve výši 176,5 miliardy EUR za 15 let, což představuje 25 EUR na spotřebitele ročně) a pro životní prostředí (snížení emisí CO₂ o 18,4 milionu tun⁸ za 15 let). Nezávislé opravny, včetně malých a středních podniků, mají dobré předpoklady k tomu, aby tento balíček využily. Podniky budou čelit ztrátám v důsledku ušlého prodeje a snížené výroby nového zboží, ale značné úspory spotřebitelů převýší náklady, které ponесou podniky. Ztráty podniků tedy odrážejí přesun od příjmů podniků směrem k blahobytu spotřebitelů. Spotřebitelé také pravděpodobně ušetřené peníze investují do celé ekonomiky, což následně povede k růstu a investicím.

• **Základní práva**

Balíček má pozitivní dopad na základní práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Podporuje právo na vysokou úroveň ochrany životního prostředí a zlepšení jeho kvality, jak je stanoveno v článku 37 Listiny. Zejména pomáhá snižovat emise skleníkových plynů, množství odpadu a využívání nových zdrojů tím, že zvyšuje počet oprav zboží v rámci právní záruky i nad její rámec, čímž prodlužuje životnost zboží zakoupeného spotřebiteli. Tento návrh přispívá k vysoké úrovni ochrany spotřebitele (článek 38 Listiny) tím, že posiluje práva spotřebitelů nad rámec právní záruky. To bude zajištěno tak, že se:

- a) spotřebitelům poskytnou nástroje, které zlepšují transparentnost a podmínky oprav zboží,
- b) výrobcům uloží povinnost určité zboží zakoupené spotřebiteli opravit nad rámec právní záruky.

⁸ Dopad balíčku upřednostňovaných možností na životní prostředí je třeba posuzovat společně s dopady nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků (snížení emisí CO₂ o 471 milionů tun) a směrnice o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci (snížení emisí CO₂ o 0,33–0,47 milionu tun), neboť jsou navrženy tak, aby měly doplňující účinek. Kombinovaný dopad na životní prostředí je proto velmi významný. Iniciativy se také ve svém působení vzájemně doplňují.

Tato opatření podpoří a usnadní volbu opravy v případě, že se zboží stane vadným, a zabrání tomu, aby spotřebitelé zbytečně kupovali nové náhradní zboží, čímž se sníží jejich výdaje.

Tento návrh sice upravuje některé obchodní praktiky týkající se oprav zboží s ohledem na cíl udržitelné spotřeby, ale zároveň chrání smluvní volnost a přispívá ke svobodě podnikání (článek 16 Listiny). Cílem ustanovení tohoto návrhu je posílit trh s opravami, aniž by došlo k zatížení zejména malých a středních podniků.

Tento návrh rovněž přispívá k začlenění osob se zdravotním postižením (článek 26 Listiny), neboť členské státy jsou povinny zajistit, že online platforma pro opravy zboží bude přístupná i pro osoby se zdravotním postižením, čímž jim usnadní přístup k opravárenským službám. Kromě toho návrh usiluje o zajištění práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47 Listiny), zejména prostřednictvím zvláštních ustanovení o vymáhání práva, aby se zajistilo dodržování této směrnice.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tento návrh nebude mít žádné důsledky pro rozpočet EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise vyhodnotí dopady této iniciativy pět let po jejím vstupu v platnost. To poskytne potřebnou dobu pro její zavádění a shromažďování důkazů v členských státech. Pokrok bude sledován na základě souboru ukazatelů, které se týkají balíčku jako celku i jeho jednotlivých prvků. Do hodnocení budou rovněž zahrnuty údaje o provádění a uplatňování iniciativy. Za tímto účelem bude Komise i nadále v kontaktu s členskými státy a zúčastněnými stranami.

Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci přijímat akty v přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem šestiletého období zmocnění.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1: Předmět, účel a oblast působnosti

V čl. 1 odst. 1 je uveden předmět této směrnice, kterým je zlepšení fungování vnitřního trhu stanovením společných pravidel na podporu oprav zboží zakoupeného spotřebiteli. V souladu s čl. 114 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie vychází Komise z vysoké úrovně ochrany životního prostředí a spotřebitele. Tato směrnice sleduje stejný cíl jako směrnice o prodeji zboží, a sice zlepšit fungování vnitřního trhu a dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele, ale jako dodatečný cíl přidává ochranu životního prostředí. Tato směrnice přispívá k oběhovému hospodářství a ekologické transformaci zejména tím, že podporuje udržitelnou spotřebu prostřednictvím oprav a opětovného použití.

Ustanovení čl. 1 odst. 2 vymezuje oblast působnosti této směrnice, která se vztahuje na opravu zboží zakoupeného spotřebitelem v případě vady zboží, která nastane nebo se projeví mimo rámec odpovědnosti prodávajícího podle článku 10 směrnice (EU) 2019/771. To může nastat v případě, kdy vada ještě neexistovala v době, kdy bylo zboží dodáno spotřebiteli, nebo

v případě, kdy se nesoulad projeví až po uplynutí doby odpovědnosti. Pro tyto vady zavádí tato směrnice několik ustanovení, a to povinnost poskytnout evropský informační formulář o opravě (článek 4), povinnost provést opravu (článek 5) s odpovídajícími požadavky na informace (článek 6) a platformu pro opravy a renovace (článek 7). Tato směrnice rovněž zavádí změny v systémech prostředků nápravy, pokud jde o vady, které spadají pod odpovědnost prodávajících podle článku 10 směrnice o prodeji zboží. Zejména článek 12 této směrnice cíleně mění volbu mezi opravou a výměnou podle směrnice o prodeji zboží. V souladu se směrnicí o prodeji zboží se článek 12 vztahuje na kupní smlouvy uzavřené mezi spotřebiteli a prodávajícími.

Článek 2: Definice

Článek 2 zavádí definici „opravny“, kterou je každá fyzická nebo právnická osoba, jež nabízí opravárenské služby pro komerční účely, včetně nezávislých poskytovatelů opravárenských služeb, výrobců a prodávajících, kteří nabízejí opravárenské služby.

Ustanovení čl. 2 odst. 7 obsahuje definici „požadavků na opravitelnost“, která se týká povinnosti výrobce provést opravu zboží, na které se tyto požadavky na opravitelnost stanovené právními akty Unie (článek 5) vztahují. „Požadavky na opravitelnost“ by měly znamenat veškeré požadavky podle právních aktů Unie uvedených v příloze II, které umožňují opravu výrobku. Jedná se například o požadavky na demontáž a dostupnost náhradních dílů, jež jsou použitelné pro výrobky nebo specifické součásti výrobků, jakož i informace a nástroje související s opravami.

Kromě toho článek 2 odkazuje na několik definic, které již byly zavedeny ve směrnicí o prodeji zboží a v nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.

Článek 3: Úroveň harmonizace

V souladu se směrnicí o prodeji zboží se tato směrnice řídí přístupem úplné harmonizace, podle něhož členské státy nemohou ve svém vnitrostátním právu ponechat ani zavádět ustanovení, která se liší od ustanovení této směrnice.

Článek 4: Evropský informační formulář o opravě

Ustanovení čl. 4 odst. 1 zavádí povinnost opraven poskytovat standardizované klíčové informace o svých opravárenských službách prostřednictvím evropského informačního formuláře o opravě uvedeného v příloze I. Tato standardizovaná prezentace umožní spotřebitelům posoudit a snadno porovnat opravárenské služby. Spotřebitelé se budou moci svobodně rozhodnout, zda v daném případě potřebují evropský informační formulář o opravě, například pokud by chtěli získat přehled o hlavních podmínkách opravárenské služby nebo aby mohli různé opravárenské služby porovnat. V takových případech, kdy je to zapotřebí a kdy to přináší přidanou hodnotu, mohou spotřebitelé na požádání získat formulář od opraven.

V čl. 4 odst. 2 je stanoveno, že opravny, které nejsou povinny provádět opravy podle článku 5, nejsou povinny poskytovat evropský informační formulář o opravě, pokud nemají v úmyslu poskytovat dané opravárenské služby, čímž se zamezí zbytečnému zatěžování opraven.

Pokud opravnám vzniknou náklady, které jsou nutné k tomu, aby mohly poskytnout evropský informační formulář o opravě, například náklady na kontrolu vadného zboží, mohou požadovat, aby spotřebitel tyto omezené náklady uhradil (čl. 4 odst. 3).

V čl. 4 odst. 4 jsou stanoveny klíčové parametry, které ovlivňují rozhodování spotřebitelů v okamžiku, kdy o opravě uvažují. Jsou jimi zejména tyto klíčové parametry: cena za opravu, nebo pokud cenu nelze předem vypočítat, způsob výpočtu a maximální cena, podmínky opravy, jako je doba potřebná k dokončení opravy, dostupnost dočasného náhradního zboží po dobu opravy, místo, kde spotřebitel předá zboží k opravě, a v příslušných případech dostupnost doplňkových služeb, jako je odstranění, instalace a přeprava.

Ustanovení čl. 4 odst. 5 zakazuje opravnám měnit evropský informační formulář o opravě po dobu 30 dnů od jeho poskytnutí. Tím je zajištěno, že spotřebitelé mají dostatek času na porovnání různých nabídek oprav a jsou chráněni před změnou podmínek. Za účelem zajištění smluvní volnosti opraven se opravny, které nejsou povinny provést opravu podle článku 5, mohou rozhodnout, zda uzavřou smlouvu, i když na žádost spotřebitele poskytly formulář. Pokud je uzavřena smlouva o poskytnutí opravy, jsou opravny vázány informacemi uvedenými v evropském informačním formuláři o opravě, který je rovněž nedílnou součástí smlouvy o poskytnutí opravárenských služeb.

Evropský informační formulář o opravě rovněž usnadní poskytování informací o opravárenských službách, a to i mikropodnikům a malým a středním opravnám, neboť čl. 4 odst. 6 stanoví, že je třeba mít za to, že opravny splnily odpovídající požadavky na informace týkající se opravárenské služby stanovené ve směrnici 2011/83/EU, 2006/123/ES a 2000/31/ES.

Článek 5: Povinnost provést opravu

Článek 5 zavádí povinnost výrobců provést opravu vady – nad rámec odpovědnosti prodávajícího – na žádost spotřebitele a oproti uhrazení určité ceny.

Pokud jde o oblast působnosti, čl. 5 odst. 1 omezuje povinnost provést opravu na takové zboží, pro které jsou stanoveny požadavky na opravitelnost v právních aktech Unie, jež jsou uvedeny v příloze II této směrnice, a to v rozsahu, v jakém jsou v nich tyto požadavky stanoveny. Toto zboží zahrnuje skupiny výrobků, na které se vztahují požadavky na opravitelnost podle rámce pro ekodesign, jako jsou pračky pro domácnost, myčky nádobí pro domácnost, chladicí spotřebiče a vysavače. Požadavky na opravitelnost podle právních aktů Unie uvedených v příloze II zajišťují, že příslušné výrobky jsou technicky opravitelné. Povinnost provést opravu odpovídá rozsahu požadavků na opravitelnost,⁹ mimo jiné ve vztahu k dotčeným součástem a období, během něhož se příslušné požadavky na opravitelnost použijí. Spojení povinnosti provést opravu se stávajícími požadavky na opravitelnost, které jsou uvedeny v právních aktech Unie v příloze II, proto zajišťuje, že tuto povinnost lze v praxi plnit a že pro hospodářské subjekty existuje právní jistota. Povinnost provést opravu podle této směrnice, jež spotřebitelům umožňuje požadovat opravu přímo od výrobce v poprodejní fázi, doplňuje požadavky na opravitelnost na straně nabídky a podporuje poptávku spotřebitelů po opravách.

⁹ Například nařízení Komise (EU) 2019/2023 vyžaduje, aby výrobci a dovozci praček pro domácnost a praček se sušičkou pro domácnost a jejich zplnomocnění zástupci zpřístupnili profesionálním opravnám stanovený seznam náhradních dílů po dobu nejméně deseti let po uvedení posledního kusu daného modelu na trh. Povinnost provést opravu se proto bude vztahovat na příslušné výrobky, na vady, u kterých je nutné provést výměnu s takovými náhradními díly, a na dobu deseti let.

Podle čl. 5 odst. 1 může výrobce splnit povinnost provést opravu bezplatně nebo oproti uhrazení určité ceny. Pokud výrobce provádí opravu oproti uhrazení určité ceny, mohly by se tyto opravárenské služby stát dalším zdrojem příjmů a výrobce by měl zájem na tom, aby se se spotřebitelem dohodl na ceně a uzavřel s ním smlouvu. Konkurenční tlak ze strany ostatních opravárenských subjektů pravděpodobně udrží cenu pro spotřebitele přijatelnou. Výrobce může mít rovněž zájem na bezplatném plnění závazku v rámci obchodní záruky na trvanlivost svých výrobků.

Výrobce by měl být zproštěn povinnosti provést opravu pouze v případě, že oprava není možná, například pokud je zboží poškozeno způsobem, který činí opravu technicky neproveditelnou (čl. 5 odst. 1 druhá věta).

Ustanovení čl. 5 odst. 2 upravuje situaci, kdy spotřebitelé nakupují zboží od výrobce ze třetí země usazeného mimo Unii. Poskytuje právní jistotu výrobcům ze třetích zemí tím, že upřesňuje, jakým způsobem mohou splnit svou povinnost provést opravu, když dané zboží, které si spotřebitelé v Unii kupují, uvádějí na trh. Rovněž poskytuje právní jistotu spotřebitelům tím, že upřesňuje, na které hospodářské subjekty v Unii se mohou obracet v případě, že se povinnost provést opravu vztahuje na výrobce ze třetích zemí.

V zájmu aktualizace přílohy II se v čl. 5 odst. 4 zavádí zmocnění pro Komisi přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha II, například přidáním nových skupin výrobků, pokud jsou v právních aktech Unie přijaty nové požadavky na opravitelnost. Zmocnění Komise k přijímání aktů v přenesené pravomoci zajistí, že všechny příslušné budoucí požadavky na opravitelnost budou moci být začleněny do přílohy II.

Článek 6: Informace o povinnosti provést opravu

Pokud jsou výrobci povinni opravit zboží podle článku 5, musí o této povinnosti informovat spotřebitele a poskytnout jim informace o opravárenských službách (článek 6). Cílem informační povinnosti je zajistit, aby spotřebitelé o povinnosti provést opravu věděli, což zvýší pravděpodobnost opravy. Článek 6 umožňuje flexibilitu ve způsobu zpřístupnění informací, pokud je výrobce zpřístupní jasným a srozumitelným způsobem.

Článek 7: Online platforma pro opravy a zboží určené k renovaci

Článek 7 zavádí povinnost členských států zřídit alespoň jednu vnitrostátní platformu pro zprostředkování kontaktů mezi spotřebiteli a opravny. To pomůže spotřebitelům posoudit a porovnat výhody různých opravárenských služeb, a tím je motivovat k tomu, aby se rozhodli pro opravu namísto nákupu nového zboží. Pokud již existuje příslušná vnitrostátní platforma, která splňuje podmínky stanovené v této směrnici, nemělo by se od členských států vyžadovat vytváření nových platforem.

Ustanovení čl. 7 odst. 1 stanoví řadu požadavků, které musí vnitrostátní platforma splňovat. Za prvé by platforma měla obsahovat funkce vyhledávání zboží, umístění opravárenských služeb a podmínky opravy, například dobu potřebnou k dokončení opravy, dostupnost dočasného náhradního zboží, doplňkové služby a normy kvality pro opravny (čl. 7 odst. 1 písm. a)). Platforma by také měla spotřebitelům umožnit, aby si jejím prostřednictvím přímo vyžádali evropský informační formulář o opravě (čl. 7 odst. 1 písm. b)), a usnadnit jim tak jeho získání. Aby bylo zajištěno, že informace na platformě jsou přesné, měla by platforma umožnit opravnám provádět pravidelné aktualizace (čl. 7 odst. 1 písm. c)). Kromě toho by měla v zájmu posílení důvěry spotřebitelů v souladu s vnitrostátním právem a právem Unie

umožnit zobrazování zvláštních štítků, kterými opravny dávají najevo, že dodržují evropské nebo vnitrostátní normy kvality týkající se oprav (čl. 7 odst. 1 písm. d)). V zájmu zvýšení informovanosti by platforma měla rovněž umožnit přístupnost prostřednictvím vnitrostátních internetových stránek připojených k jednotné digitální bráně (čl. 7 odst. 1 písm. e)).

V zájmu podpory renovace zboží musí členské státy podle čl. 7 odst. 2 zajistit, aby online platforma obsahovala také funkci vyhledávání prodávajících daného zboží, které prošlo procesem renovace, a kupujících vadného zboží určeného k renovaci.

Ustanovení čl. 7 odst. 3 upřesňuje, že registrace na platformě je pro subjekty provádějící opravy a renovace dobrovolná. Kromě toho by členské státy měly mít možnost rozhodnout, kdo a jakým způsobem bude mít k platformě pro opravy přístup, pokud bude se všemi opravami v EU zacházeno stejně. Spotřebitelé by měli mít k platformě přístup zdarma.

Článek 12: Změna směrnice o prodeji zboží

Článek 12 cíleně mění harmonizované podmínky, za nichž lze uplatnit volbu mezi opravou a výměnou jakožto prostředky nápravy podle čl. 13 odst. 2 směrnice o prodeji zboží. Tento článek stanoví, že spotřebitel si může vybrat mezi opravou a výměnou zboží, ledaže by zvolený prostředek nápravy byl nemožný nebo by ve srovnání s druhým prostředkem nápravy prodávajícímu způsobil náklady, které by byly nepřiměřené. Článek 12 tuto zásadu zachovává, ale v zájmu upřednostnění opravy před výměnou zboží přidává do čl. 13 odst. 2 směrnice o prodeji zboží další větu, podle níž by měl prodávající vždy opravit zboží, pokud jsou náklady na výměnu zboží stejné nebo vyšší než náklady na opravu. V důsledku toho může spotřebitel zvolit výměnu zboží jako prostředek nápravy pouze tehdy, je-li levnější než oprava.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁰,v souladu s řádným legislativním postupem¹¹,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/771¹² sleduje cíl zlepšit fungování vnitřního trhu a zároveň dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele. V kontextu ekologické transformace sleduje tato směrnice cíl zlepšit fungování vnitřního trhu a zároveň podpořit udržitelnější spotřebu, a doplňuje tak cíl sledovaný směrnicí (EU) 2019/771.
- (2) K dosažení těchto cílů, a zejména k usnadnění přeshraničního poskytování služeb a hospodářské soutěže mezi opravnými zboží zakoupeného spotřebiteli na vnitřním trhu, je nezbytné stanovit jednotná pravidla na podporu oprav zboží zakoupeného spotřebiteli, a to v rámci odpovědnosti prodávajícího, která je stanovena směrnicí (EU) 2019/771, a nad rámec této odpovědnosti. Pravidla na podporu oprav a opětovného použití zboží zakoupeného spotřebiteli nad rámec stávající odpovědnosti prodávajícího stanovené směrnicí (EU) 2019/771 členské státy již přijaly nebo zvažují jejich zavedení. Rozdílné závazné vnitrostátní předpisy v této oblasti představují skutečné nebo potenciální překážky fungování vnitřního trhu a nepříznivě ovlivňují přeshraniční transakce hospodářských subjektů působících na tomto trhu. Tyto subjekty mohou být nuceny přizpůsobit své služby tak, aby byly v souladu s různými závaznými vnitrostátními předpisy, a mohou být vystaveny dodatečným transakčním nákladům na získání nezbytného právního poradenství ohledně požadavků právních

¹⁰ Úř. věst. J [...].

¹¹ Postoj Evropského parlamentu ze dne [...] (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne [...].

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/771 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o prodeji zboží, o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES a o zrušení směrnice 1999/44/ES (Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 28).

předpisů členského státu obvyklého bydliště spotřebitele, pokud se použijí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008¹³, a dále budou nuceny odpovídajícím způsobem přizpůsobit své smlouvy o poskytování opravárenských služeb. To se dotkne zejména malých a středních podniků, které jsou v odvětví opravárenství většinou zastoupeny. Právní roztržičnost může také negativně ovlivnit důvěru spotřebitelů v přeshraniční opravy kvůli nejistotě ohledně faktorů, které jsou důležité pro rozhodnutí o opravě zboží.

- (3) Aby se omezilo předčasné likvidaci životaschopného zboží zakoupeného spotřebiteli a aby byli spotřebitelé motivováni k delšímu používání svého zboží, je nezbytné stanovit pravidla pro opravy tohoto zboží. Opravy by měly vést k udržitelnější spotřebě, protože je pravděpodobné, že tak vznikne méně odpadu způsobeného vyřazeným zbožím, sníží se poptávka po zdrojích, včetně energie, vyvolaná procesem výroby a prodeje nového zboží nahrazujícího vadné zboží a také se vyprodukuje méně emisí skleníkových plynů. Tato směrnice podporuje udržitelnou spotřebu s cílem dosáhnout přínosů pro životní prostředí a také pro spotřebitele tím, že se v krátkodobém horizontu zamezí nákladům spojeným s novými nákupy.
- (4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)... [o ekodesignu udržitelných výrobků] stanoví zejména požadavky na straně nabídky, které sledují cíl udržitelnějšího designu výrobků ve fázi výroby. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU)... [o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci] stanoví požadavky na straně poptávky, které zajišťují poskytování lepších informací o trvanlivosti a opravitelnosti zboží v místě prodeje, což by mělo spotřebitelům umožnit činit informovaná rozhodnutí o udržitelném nákupu. Tato směrnice doplňuje požadavky na straně nabídky a poptávky tím, že podporuje opravy a opětovné použití v poprodejní fázi, a to v rámci odpovědnosti prodávajícího, která je stanovena směrnicí (EU) 2019/771, a nad rámec této odpovědnosti. Tato směrnice tak v kontextu Zelené dohody pro Evropu sleduje cíle podpory udržitelnější spotřeby, oběhového hospodářství a ekologické transformace.
- (5) Touto směrnicí by neměla být dotčena svoboda členských států upravovat jiné aspekty smluv o poskytování opravárenských služeb, než jsou ty, které jsou harmonizovány v právu Unie.
- (6) Požadavky na opravitelnost by měly zahrnovat všechny požadavky podle právních aktů Unie, které zajišťují, že zboží může být opraveno, mimo jiné požadavky podle rámce pro ekodesign uvedeného v nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků], aby bylo možno pokrýt širokou škálu výrobků, jakož i budoucí vývoj v jakékoli jiné oblasti práva Unie.
- (7) Spotřebitelé by měli dostat klíčové informace o opravárenských službách, což jim pomůže si najít a vybrat vhodné opravárenské služby. Evropský informační formulář o opravě by měl uvádět klíčové parametry, které ovlivňují rozhodování spotřebitelů, když zvažují, zda vadné zboží opravit. Tato směrnice by měla stanovit vzorový standardizovaný formát. Standardizovaný formát pro popis opravárenských služeb by měl spotřebitelům umožnit tyto služby posoudit a snadno porovnat. Tento standardizovaný formát by měl rovněž usnadnit proces poskytování informací o opravárenských službách, a to zejména mikropodnikům a malým a středním podnikům, které opravárenské služby poskytují. Aby se předešlo další zátěži

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6).

způsobené překrývajícími se požadavky na předsmmluvní informace, je třeba mít za to, že opravná splnila v příslušných případech odpovídající požadavky na informace stanovené v relevantních právních aktech EU, pokud byl správně vyplněn a spotřebiteli poskytnut evropský informační formulář o opravě. Informace v evropském informačním formuláři o opravě by spotřebitelům měly být poskytovány jasně a srozumitelně a v souladu s požadavky na přístupnost uvedenými ve směrnici (EU) 2019/882¹⁴.

- (8) Svobodná volba spotřebitele při rozhodování, u koho si nechá zboží opravit, by měla být usnadněna tím, že si spotřebitel vyžádá evropský informační formulář o opravě nejen od výrobce, ale také od prodávajícího dotčeného zboží nebo v příslušných případech od nezávislých opraven. Opravný by měl poskytovat evropský informační formulář o opravě pouze v případě, že spotřebitel o tento formulář požádá a opravná má v úmyslu danou opravu provést nebo je povinná opravu provést. Spotřebitel se také může rozhodnout, že evropský informační formulář o opravě požadovat nebude a že uzavře smlouvu o poskytování opravárenských služeb s opravnou na základě předsmmluvních informací poskytnutých jinými prostředky v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU.¹⁵
- (9) Existují situace, kdy opravně vznikají náklady nezbytné pro poskytnutí informací o opravě a ceně uvedených v evropském informačním formuláři o opravě. Opravná může například potřebovat zboží zkontrolovat, aby mohla určit vadu nebo typ nutné opravy, včetně potřeby náhradních dílů, a odhadnout cenu opravy. V těchto případech může opravná požadovat po spotřebiteli pouze úhradu nákladů, které jsou nezbytné pro poskytnutí informací uvedených v evropském informačním formuláři o opravě. V souladu s předsmmluvními informacemi a dalšími požadavky stanovenými ve směrnici 2011/83/EU by měla opravná informovat spotřebitele o těchto nákladech dříve, než spotřebitel požádá o poskytnutí evropského informačního formuláře o opravě. Spotřebitelé mohou upustit od žádosti o evropský informační formulář o opravě, pokud považují náklady na získání tohoto formuláře za příliš vysoké.
- (10) Opravný by neměl po určitou dobu měnit podmínky opravy, které uvedl v evropském informačním formuláři o opravě, včetně ceny za opravu. Spotřebitelům se tak zajistí dostatek času na porovnání různých nabídek oprav. Aby v případě opraven, které nejsou výrobcí zboží, na něž se vztahuje povinnost provést opravu, byla zaručena nejvyšší možná smluvní volnost rozhodnout se, zda vůbec smlouvu o poskytování opravárenských služeb uzavřou, měly by mít možnost rozhodnout se takovou smlouvu neuzavřít, a to i v situacích, kdy poskytly evropský informační formulář o opravě. Pokud je smlouva o poskytování opravárenských služeb uzavřena na základě evropského informačního formuláře o opravě, měly by informace o podmínkách opravy a ceně obsažené v tomto formuláři tvořit nedílnou součást smlouvy o poskytování opravárenských služeb, čímž jsou vymezeny povinnosti opravný podle této smlouvy. Nedodržení těchto smluvních povinností se řídí platným vnitrostátním právem.

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (11) Směrnice (EU) 2019/771 ukládá prodávajícím povinnost opravit zboží v případě nesouladu, který existoval v době dodání zboží a který se projeví během doby odpovědnosti. Podle uvedené směrnice nemají spotřebitelé nárok na odstranění vad, na které se zmíněná povinnost nevztahuje. V důsledku toho se předčasně likviduje velké množství vadného, ale jinak životaschopného zboží. Aby byli spotřebitelé v takových situacích motivováni k opravě zboží, měla by tato směrnice uložit výrobcům povinnost provést opravu zboží, na které se vztahují požadavky na opravitelnost stanovené právními akty Unie. Tato povinnost provést opravu by měla být na žádost spotřebitele uložena výrobcům takového zboží, neboť ti jsou adresáty uvedených požadavků na opravitelnost. Pokud jde o zboží uváděné na trh Unie, tato povinnost by se měla vztahovat na výrobce usazené v Unii i mimo ni.
- (12) Vzhledem k tomu, že povinnost provést opravu uložená výrobcům podle této směrnice se vztahuje na vady, které nejsou způsobeny nesouladem zboží s kupní smlouvou, mohou výrobci poskytnout opravu oproti uhrazení určité ceny spotřebitelem, oproti jinému druhu náhrady, nebo bezplatně. Účtování ceny by mělo podnítit výrobce k vytváření udržitelných obchodních modelů, včetně poskytování opravárenských služeb. Tato cena může zohledňovat například mzdové náklady, náklady na náhradní díly, náklady na provoz opravárenského zařízení a obvyklou marži. Cena a podmínky opravy by měly být dohodnuty ve smlouvě mezi spotřebitelem a výrobcem a spotřebitel by měl mít i nadále možnost se svobodně rozhodnout, zda tato cena a podmínky jsou přijatelné. Potřeba takové smlouvy a konkurenční tlak ze strany ostatních opraven by měly vést výrobce, kteří jsou povinni opravovat, k udržení ceny ve výši přijatelné pro spotřebitele. Povinnost provést opravu může být rovněž vykonána bezplatně, pokud se na vadu vztahuje obchodní záruka, například v souvislosti se zaručenou trvanlivostí zboží.
- (13) Výrobci mohou splnit svou povinnost spočívající v provedení opravy formou subdodávky, například pokud výrobce nedisponuje opravárenskou infrastrukturou nebo pokud opravu může provést opravna, která se nachází blíže spotřebiteli, mimo jiné v případech, kdy je výrobce usazen mimo Unii.
- (14) Uplatňují se požadavky stanovené v aktech v přenesené pravomoci přijatých podle nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků] nebo v prováděcích opatřeních přijatých podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES¹⁶, podle nichž by výrobci měli poskytovat přístup k náhradním dílům, informacím o opravách a údržbě nebo jakýmkoli softwarovým nástrojům, firmwaru nebo podobným pomocným prostředkům souvisejícím s opravami. Uvedené požadavky zajišťují technickou proveditelnost opravy nejen výrobcem, ale i dalšími opravami. Spotřebitel si tak může vybrat opravnu podle svého výběru.
- (15) Povinnost provést opravu by měla platit i v případech, kdy je výrobce usazen mimo Unii. Aby se spotřebitelé mohli obrátit na hospodářský subjekt usazený v Unii, který tuto povinnost splní, stanoví tato směrnice posloupnost alternativních hospodářských subjektů, které v takových případech musí splnit povinnost výrobce provést opravu. To by mělo umožnit výrobcům, kteří se nacházejí mimo Unii, aby zorganizovali provedení opravy v Unii a splnili svou povinnost.

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (přepracované znění) (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10).

- (16) Aby nedocházelo k nadměrnému zatěžování výrobců a aby se zajistilo, že budou schopni plnit svou povinnost provádět opravy, měla by být tato povinnost omezena na výrobky, pro které jsou v právních aktech Unie stanoveny požadavky na opravitelnost, a to v rozsahu, v jakém jsou v nich tyto požadavky stanoveny. Požadavky na opravitelnost nezavazují výrobce k opravě vadného zboží, ale zajišťují, aby zboží bylo opravitelné. Tyto požadavky na opravitelnost mohou být stanoveny v příslušných právních aktech Unie. Příkladem jsou akty v přenesené pravomoci přijaté podle nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků] nebo prováděcí opatření přijatá podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES¹⁷, které vytvářejí rámec pro zlepšení environmentální udržitelnosti výrobků. Toto omezení povinnosti provést opravu zajišťuje, že se tato povinnost vztahuje pouze na zboží, které je opravitelné z podstaty svého designu. Příslušné požadavky na opravitelnost zahrnují požadavky na design zvyšující možnost demontáže zboží a zpřístupnění řady náhradních dílů po minimální dobu. Povinnost provést opravu odpovídá rozsahu požadavků na opravitelnost, například požadavky na ekodesign se mohou vztahovat pouze na určité součásti zboží nebo může být stanovena konkrétní lhůta pro zpřístupnění náhradních dílů. Povinnost provést opravu podle této směrnice, jež spotřebitelům umožňuje požadovat opravu přímo od výrobce v poprodejní fázi, doplňuje požadavky na opravitelnost na straně nabídky stanovené v nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků] a podporuje poptávku spotřebitelů po opravách.
- (17) V zájmu zajištění právní jistoty uvádí tato směrnice v příloze II příslušné skupiny výrobků, na které se vztahují tyto požadavky na opravitelnost podle právních aktů Unie. V zájmu zajištění souladu s budoucími požadavky na opravitelnost podle právních aktů Unie by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, zejména pokud jde o doplnění nových skupin výrobků do přílohy II v případě přijetí nových požadavků na opravitelnost. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹⁸. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by měly Evropský parlament a Rada obdržet veškeré dokumenty ve stejnou dobu jako odborníci z členských států, přičemž jejich odborníci by měli mít automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise věnujících se přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (18) Tato směrnice sice ukládá výrobcí povinnost provést opravu, ale zároveň usnadňuje spotřebitelům výběr opravárenských služeb od jiných opraven. Tento výběr by měl být usnadněn zejména vyžádáním evropského informačního formuláře o opravě nejen od výrobce, ale také od dalších opraven, například od prodávajícího nebo nezávislé opravny, nebo vyhledáváním prostřednictvím online platformy pro opravy. Vzhledem k tomu, že spotřebitelé budou muset za opravu zaplatit, budou pravděpodobně porovnávat možnosti oprav, aby si vybrali nejvhodnější opravárenské služby pro své potřeby. Je tedy pravděpodobné, že se obrátí spíše na nezávislé opravny ve svém okolí nebo na prodávajícího než na výrobce, kteří se mohou nacházet například ve větší vzdálenosti a jejichž cena může být vyšší kvůli nákladům na dopravu.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (přepřacované znění).

¹⁸ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 213, 12.5.2016, s. 1).

- (19) V souladu se směrnicí (EU) 2019/771 by měl být výrobce osvobozen od povinnosti provést opravu, pokud je fakticky nebo právně nemožná. Výrobce by například neměl odmítnout opravu z čistě ekonomických důvodů, jako jsou náklady na náhradní díly. Vnitrostátní právní předpisy, kterými se provádí směrnice (EU) 2019/771 nebo předchozí směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES,¹⁹ již používají kritérium nemožnosti opravy a vnitrostátní soudy je uplatňují.
- (20) Aby se zvýšila informovanost spotřebitelů o dostupnosti opravy, a tím i její pravděpodobnost, měli by výrobci spotřebitele o existenci dané povinnosti informovat. V informacích by mělo být uvedeno příslušné zboží, na které se tato povinnost vztahuje, spolu s vysvětlením, že je oprava tohoto zboží zajišťována, například prostřednictvím subdodavatelů, a v jakém rozsahu. Tyto informace by měly být spotřebiteli snadno přístupné a měly by být poskytovány jasným a srozumitelným způsobem, aniž by o ně musel žádat, a v souladu s požadavky na přístupnost podle směrnice 2019/882. Výrobce si může svobodně určit, jakým způsobem bude spotřebitele informovat.
- (21) V zájmu podpory oprav by členské státy měly zajistit, aby na jejich území existovala alespoň jedna online platforma, která spotřebitelům umožní vyhledat vhodné opravy. Touto platformou může být určitá stávající nebo soukromě provozovaná platforma, pokud splňuje podmínky stanovené v této směrnici. Tato platforma by měla zahrnovat uživatelsky přívětivé a nezávislé srovnávací nástroje, které spotřebitelům pomáhají posoudit a porovnat výhody různých poskytovatelů opravárenských služeb, a tím spotřebitele motivují k rozhodnutí pro opravu namísto nákupu nového zboží. Cílem této platformy je usnadnit vyhledávání opravárenských služeb ve vztazích mezi podniky a spotřebiteli, členské státy však mohou její působnost rozšířit i na vztahy mezi podniky a na opravárenské iniciativy vedené komunitně.
- (22) Členské státy by měly zajistit, aby všechny hospodářské subjekty, které mohou poskytovat opravárenské služby v Unii, měly k online platformě snadný přístup. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout, které opravy se mohou na online platformě zaregistrovat, za předpokladu, že je přístup k této platformě přiměřený a nediskriminační pro všechny opravy v souladu s právem Unie. Přeshraniční poskytování opravárenských služeb by mělo být podpořeno tak, že bude opravnám z jednoho členského státu umožněno se zaregistrovat na online platformě v jiném členském státě, aby mohly poskytovat opravárenské služby v oblastech vyhledávaných spotřebitelem. Mělo by být ponecháno na uvážení členských států, jakým způsobem budou online platformu naplňovat, například samoregistrací nebo extrakcí ze stávajících databází se souhlasem opraven, nebo zda by měli registrující se osoby platit registrační poplatek pokrývající náklady na provoz platformy. Jako záruku širokého výběru opravárenských služeb na online platformě by měly členské státy zajistit, aby přístup k online platformě nebyl omezen na určitou kategorii opraven. I když vnitrostátní požadavky, například na potřebnou odbornou kvalifikaci, zůstávají v platnosti, členské státy by měly zajistit, aby byla online platforma přístupná všem opravnám, které tyto požadavky splňují. Členské státy by rovněž měly mít možnost rozhodnout, zda a v jakém rozsahu se mohou na online platformě registrovat komunitně vedené iniciativy v oblasti oprav, jako jsou například opravárenské kavárny („repair cafés“), a v příslušných případech zohlednit bezpečnostní hlediska. Registrace

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží (Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s. 12).

na online platformě by měla být na žádost opravy možná vždy, pokud oprava splňuje příslušné požadavky pro přístup k online platformě.

- (23) Členské státy by měly zajistit, aby spotřebitelé měli k online platformě, která jim umožní vyhledat vhodné opravárenské služby pro jejich vadné zboží, snadný přístup. Online platforma by měla být rovněž přístupná zranitelným spotřebitelům, včetně osob se zdravotním postižením, v souladu s platnými právními předpisy Unie týkajícími se přístupnosti.
- (24) Funkce vyhledávání podle produktů se může vztahovat na typ produktu nebo značku. Vzhledem k tomu, že opravy nemohou před podáním žádosti o opravu vědět, o jakou konkrétní vadu se jedná, postačí, aby na online platformě poskytly obecné informace o klíčových prvcích opravárenských služeb, které spotřebitelům umožní rozhodnout se, zda dané zboží opravit, zejména průměrnou dobu dokončení opravy, dostupnost dočasného náhradního zboží, místo, kde spotřebitel zboží k opravě předá, a dostupnost doplňkových služeb. Opravy by měly být podporovány v tom, aby na online platformě své informace pravidelně aktualizovaly. V zájmu zvýšení důvěry spotřebitelů v opravárenské služby dostupné na online platformě by měly být opravy schopny prokázat, že dodržují určité standardy oprav.
- (25) V zájmu snadnějšího získání evropského informačního formuláře o opravě by online platforma měla obsahovat možnost, aby si spotřebitelé vyžádali tento formulář přímo od opravy prostřednictvím online platformy. Tato možnost by měla být na online platformě viditelně zobrazena. V zájmu dosažení informovanosti o vnitrostátních online platformách pro opravy a usnadnění přístupu k těmto platformám v celé Unii by členské státy měly zajistit, aby jejich online platformy byly přístupné prostřednictvím příslušných vnitrostátních internetových stránek připojených k jednotné digitální bráně zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724²⁰. Aby byli spotřebitelé o online platformě lépe informováni, měly by členské státy podniknout příslušné kroky, například uvést odkaz na online platformu na příslušných vnitrostátních internetových stránkách nebo vést komunikační kampaně.
- (26) Online platforma by měla rovněž propagovat zboží, které prošlo procesem renovace, jako alternativu k opravě nebo ke koupi nového zboží, aby se tím podpořila udržitelná spotřeba zboží v situacích, které jsou mimo rámec odpovědnosti prodávajícího. Za tímto účelem by online platforma měla obsahovat funkci, jež spotřebitelům umožní vyhledat prodávající daného zboží, které prošlo procesem renovace, nebo podniky, které nakupují vadné zboží pro účely renovace, a to zejména tak, že umožní vyhledávání podle kategorie výrobků. Tito prodávající daného zboží, které prošlo procesem renovace, nebo kupující vadného zboží určeného k renovaci by měli mít přístup k platformě na základě stejných zásad a technických specifikací, které jsou platné pro funkci opravy.
- (27) Komise by měla umožnit vypracování dobrovolné evropské normy kvality pro opravárenské služby například tím, že podpoří a usnadní dobrovolnou spolupráci na této normě mezi podniky, veřejnými orgány a dalšími zúčastněnými stranami nebo tak, že podá žádost o vypracování normy evropským normalizačním organizacím. Evropská norma pro opravárenské služby by mohla posílit důvěru spotřebitelů v

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724 ze dne 2. října 2018, kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů a kterým se mění nařízení (EU) č. 1024/2012 (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 1).

opravárenské služby v celé Unii. V takové normě by mohly být obsaženy ty aspekty, které ovlivňují rozhodování spotřebitelů o opravě, jako je doba dokončení opravy, dostupnost dočasného náhradního zboží, záruky kvality, jako je obchodní záruka na opravu, a dostupnost doplňkových služeb nabízených opravami, jako je odstranění, instalace a přeprava.

- (28) Měly by být upraveny harmonizované podmínky, za nichž lze uplatnit volbu mezi opravou a výměnou jakožto prostředky nápravy, a to s cílem podpořit opravu v rámci odpovědnosti prodávajícího, jak je stanoveno ve směrnici (EU) 2019/771. Měla by být zachována zásada stanovená ve směrnici (EU) 2019/771, podle níž se jako jedno z kritérií pro určení použitelného prostředku nápravy použije posouzení, zda by zvolený prostředek nápravy prodávajícímu nezpůsobil náklady, které by byly ve srovnání s jiným prostředkem nápravy nepřiměřené. Spotřebitel má i nadále právo zvolit si opravu místo výměny, ledaže by oprava byla nemožná nebo by prodávajícímu způsobila nepřiměřené náklady ve srovnání s výměnou. Pokud jsou však náklady na výměnu vyšší nebo stejné jako náklady na opravu, měl by prodávající vždy zboží opravit. Spotřebitel je tedy oprávněn zvolit výměnu jako prostředek nápravy pouze v případě, že je levnější než oprava. Směrnice (EU) 2019/771 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (29) Aby bylo možné prosazovat pravidla stanovená v této směrnici prostřednictvím zástupných žalob, je třeba změnit přílohu I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828¹⁶. Aby příslušné orgány určené svými členskými státy mohly spolupracovat a koordinovat činnost mezi sebou a s Komisí s cílem prosazovat dodržování pravidel stanovených v této směrnici, je nezbytná změna přílohy nařízení Evropského parlamentu a Rady 2017/2394¹⁷.
- (30) Aby se hospodářské subjekty mohly přizpůsobit, měla by být zavedena přechodná ustanovení týkající se uplatňování některých článků této směrnice. Povinnost provést opravu a poskytovat související informace o této povinnosti by se tedy vztahovat na smlouvy o poskytování opravárenských služeb po [24 měsíců po vstupu v platnost]. Změna směrnice (EU) 2019/771 by se měla vztahovat pouze na kupní smlouvy uzavřené po [24 měsíců po vstupu v platnost], aby byla zajištěna právní jistota a prodávající měli dostatek času přizpůsobit se změněným prostředkům nápravy, kterými jsou opravy a výměny.
- (31) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech¹⁸ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o prováděcích opatřeních o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými ustanoveními směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (32) Podpory oprav zboží zakoupeného spotřebiteli, jejímž cílem je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu, při současném zajišťování vysoké úrovně ochrany životního prostředí a spotřebitele, nemohou členské státy dosáhnout v dostatečné míře. Vznikající vnitrostátní závazná pravidla na podporu udržitelné spotřeby prostřednictvím oprav vad mimo oblast působnosti směrnice (EU) 2019/771 se pravděpodobně budou lišit a povedou k roztržičnosti vnitřního trhu. Členské státy nemohou měnit plně harmonizovaná pravidla týkající se vad v rámci odpovědnosti prodávajícího, která jsou stanovena ve směrnici (EU) 2019/771. Cíle této směrnice lze vzhledem k jejímu rozsahu a účinkům lépe dosáhnout na úrovni Unie prostřednictvím plně harmonizovaných společných pravidel na podporu oprav v rámci odpovědnosti

prodávajícího stanovené ve směrnici (EU) 2019/771 a nad rámec této odpovědnosti. Unie proto může přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

- (33) Tato směrnice respektuje základní práva a svobody a snaží se zajistit plné dodržování zejména článků 16, 26, 37, 38 a 47 Listiny základních práv Evropské unie. Přispívá ke zlepšení kvality životního prostředí v souladu s článkem 37 Listiny základních práv Evropské unie tím, že podporuje udržitelnou spotřebu zboží, a tím snižuje negativní dopady na životní prostředí způsobené předčasnou likvidací životaschopného zboží. Tato směrnice zajišťuje plné dodržování článku 38 o ochraně spotřebitele tím, že posiluje práva spotřebitelů týkající se vad, které se vyskytnou nebo projeví mimo rámec odpovědnosti prodávajícího podle článku 10 směrnice (EU) 2019/771. Zajišťuje také dodržování svobody podnikání v souladu s článkem 16 Listiny základních práv Evropské unie tím, že chrání smluvní volnost a podporuje rozvoj opravárenských služeb na vnitřním trhu. Tato směrnice přispívá k integraci osob se zdravotním postižením v souladu s článkem 26 Listiny základních práv Evropské unie tím, že usnadňuje přístupnost online platformy pro osoby se zdravotním postižením. Cílem této směrnice je zajistit plné dodržování článku 47 o právu na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces prostřednictvím účinných donucovacích prostředků,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět, účel a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví společná pravidla na podporu oprav zboží s cílem přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a životního prostředí.
2. Tato směrnice se vztahuje na opravu zboží zakoupeného spotřebitelem v případě vady zboží, která nastane nebo se projeví mimo rámec odpovědnosti prodávajícího podle článku 10 směrnice (EU) 2019/771.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „spotřebitelem“ spotřebitel ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice (EU) 2019/771;
2. „opravnou“ fyzická nebo právnická osoba, která v souvislosti se svým obchodem, podnikáním, řemeslem nebo povoláním poskytuje opravárenské služby, včetně

výrobci a prodávajících, kteří poskytují opravárenské služby, a poskytovatelů opravárenských služeb, ať už jsou nezávislí, nebo s těmito výrobci či prodávajícími propojení;

3. „prodávajícím“ prodávající ve smyslu čl. 2 bodu 3 směrnice (EU) 2019/771;
4. „výrobce“ výrobce ve smyslu čl. 2 bodu 42 nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků];
5. „zplnomocněným zástupcem“ zplnomocněný zástupce ve smyslu čl. 2 bodu 43 nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků];
6. „dovozcem“ dovozce ve smyslu čl. 2 bodu 44 nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků];
7. „distributorem“ distributor ve smyslu čl. 2 bodu 45 nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků];
8. „zbožím“ zboží ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice (EU) 2019/771 s výjimkou vody, plynu a elektřiny;
9. „renovací“ renovace ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení [o ekodesignu udržitelných výrobků];
10. „požadavky na opravitelnost“ požadavky podle právních aktů Unie uvedených v příloze II, které umožňují opravu výrobku, včetně požadavků na snadnější demontáž, přístup k náhradním dílům, jakož i k informacím a nástrojům souvisejícím s opravami, které se vztahují na výrobky nebo konkrétní součásti výrobků.

Článek 3

Úroveň harmonizace

Členské státy nesmí ve svém vnitrostátním právu ponechat ani zavádět ustanovení odchylná od ustanovení této směrnice.

Článek 4

Evropský informační formulář o opravě

1. Členské státy zajistí, aby předtím, než je spotřebitel vázán smlouvou o poskytování opravárenských služeb, poskytla opravná spotřebiteli na jeho žádost evropský informační formulář o opravě uvedený v příloze I, a to na trvalém nosiči ve smyslu čl. 2 odst. 11 směrnice 2019/771/EU.
2. Jiné opravné než ty, které jsou povinny provést opravu podle článku 5, nejsou povinny poskytnout evropský informační formulář o opravě, pokud nemají v úmyslu poskytnout opravárenskou službu.
3. Opravná může požadovat, aby spotřebitel uhradil nezbytné náklady, které opravně vzniknou za poskytnutí informací uvedených v evropském informačním formuláři o opravě.

Aniž je dotčena směrnice 2011/83/EU, opravna informuje spotřebitele o nákladech uvedených v prvním pododstavci dříve, než spotřebitel požádá o poskytnutí evropského informačního formuláře o opravě.

4. Evropský informační formulář o opravě musí jasným a srozumitelným způsobem uvádět tyto podmínky opravy:
 - (a) identifikační údaje opravny;
 - (b) zeměpisnou adresu, na které je opravna usazena, jakož i telefonní číslo a e-mailovou adresu opravny, a pokud jsou k dispozici, další prostředky online komunikace, které spotřebiteli umožní rychle a účinně kontaktovat opravnu a komunikovat s ní;
 - (c) zboží, které má být opraveno;
 - (d) povahu vady a typ navrhované opravy;
 - (e) cenu, nebo pokud cenu nelze předem přiměřeně vypočítat, způsob výpočtu ceny a maximální cena za opravu;
 - (f) odhadovaný čas potřebný k dokončení opravy;
 - (g) dostupnost dočasného náhradního zboží po dobu opravy a případné náklady spotřebitele na dočasnou výměnu;
 - (h) místo, kde spotřebitel předává zboží k opravě;
 - (i) v příslušných případech dostupnost doplňkových služeb, jako je odstranění, instalace a přeprava, které opravna nabízí, a případné náklady na tyto služby pro spotřebitele.
5. Opravna nesmí měnit podmínky opravy uvedené v evropském informačním formuláři o opravě po dobu 30 kalendářních dnů ode dne, kdy byl tento formulář poskytnut spotřebiteli, pokud se opravna a spotřebitel nedohodli jinak. Pokud je smlouva o poskytnutí opravárenských služeb uzavřena během 30denní lhůty, tvoří podmínky opravy uvedené v evropském informačním formuláři o opravě nedílnou součást této smlouvy.
6. Pokud opravna dodala spotřebiteli úplný a přesný evropský informační formulář o opravě, má se za to, že splnila tyto požadavky:
 - (a) požadavky na informace týkající se hlavních vlastností opravárenské služby stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 6 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/83/EU a v čl. 22 odst. 1 písm. j) směrnice 2006/123/ES;
 - (b) požadavky na informace týkající se totožnosti a kontaktních údajů opravny stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. b) a čl. 6 odst. 1 písm. b) a c) směrnice 2011/83/EU, čl. 22 odst. 1 písm. a) směrnice 2006/123/ES a čl. 5 odst. 1 písm. a), b) a c) směrnice 2000/31/ES;
 - (c) požadavky na informace o ceně stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 6 odst. 1 písm. e) směrnice 2011/83/EU a v čl. 22 odst. 1 písm. i) a odst. 3 písm. a) směrnice 2006/123/ES;
 - (d) požadavky na informace týkající se způsobu a lhůty poskytnutí opravy stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. d) a čl. 6 odst. 1 písm. g) směrnice 2011/83/EU.

Článek 5

Povinnost provést opravu zboží

1. Členské státy zajistí, aby výrobce na žádost spotřebitele bezplatně, nebo oproti uhrazení určité ceny nebo oproti jinému druhu náhrady opravil zboží, pro které jsou požadavky na opravitelnost stanoveny v právních aktech Unie, jež jsou uvedeny v příloze II, a to v rozsahu, v jakém jsou v nich tyto požadavky stanoveny. Výrobce není povinen takové zboží opravit, pokud oprava není možná. Aby splnil svou povinnost provést opravu, může výrobce zadat opravu subdodavatelům.
2. Pokud je výrobce, který je povinen provést opravu podle odstavce 1, usazen mimo Unii, plní povinnost výrobce jeho zplnomocněný zástupce v Unii. Pokud výrobce nemá v Unii zplnomocněného zástupce, plní povinnost výrobce dovozce dotčeného zboží. Pokud žádný dovozce neexistuje, plní povinnost výrobce distributor dotčeného zboží.
3. Výrobci zajistí, aby nezávislé opravny měly přístup k náhradním dílům, jakož i k informacím a nástrojům souvisejícím s opravami v souladu s právními akty Unie uvedenými v příloze II.
4. S ohledem na legislativní vývoj je Komise v souladu s článkem 15 zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem změny přílohy II aktualizací seznamu právních aktů Unie stanovujících požadavky na opravitelnost.

Článek 6

Informace o povinnosti provést opravu

Členské státy zajistí, aby výrobci informovali spotřebitele o své povinnosti provést opravu podle článku 5 a poskytovali informace o opravárenských službách snadno dostupným, jasným a srozumitelným způsobem, například prostřednictvím online platformy uvedené v článku 7.

Článek 7

Online platforma pro opravy a zboží, které prošlo procesem renovace

1. Členské státy zajistí, aby na jejich území existovala alespoň jedna online platforma, která spotřebitelům umožní vyhledat opravny. Tato platforma musí:
 - (a) zahrnovat vyhledávací funkce týkající se zboží, umístění opravárenských služeb, podmínek opravy, včetně doby potřebné k dokončení opravy, dostupnosti dočasněho náhradního zboží a místa, kde spotřebitel předá zboží k opravě, dostupnosti a podmínek doplňkových služeb, včetně odstranění, instalace a přepravy, které nabízejí opravny, a platných evropských nebo vnitrostátních norem kvality;
 - (b) umožnit spotřebitelům, aby si prostřednictvím platformy vyžádali evropský informační formulář o opravě;
 - (c) umožnit opravnám pravidelnou aktualizaci svých kontaktních informací a služeb;

- (d) umožnit opravám, aby uvedly, že dodržují platné evropské nebo národní normy kvality;
 - (e) umožnit přístupnost prostřednictvím vnitrostátních internetových stránek připojených k jednotné digitální bráně zřízené nařízením (EU) 2018/1724;
 - (f) zajistit přístupnost osobám se zdravotním postižením.
2. Členské státy zajistí, aby online platforma zahrnovala také funkci vyhledávání podle kategorie výrobků, jež umožní najít prodávající daného zboží, které prošlo procesem renovace, a kupující vadného zboží určeného k renovaci.
 3. Registrace na online platformě je pro opravny, stejně jako pro prodávající daného zboží, které prošlo procesem renovace, a pro kupující vadného zboží určeného k renovaci, dobrovolná. Členské státy stanoví přístup k platformě v souladu s právem Unie. Používání online platformy je pro spotřebitele bezplatné.

Článek 8 **Prosazování**

1. Členské státy zajistí, aby byly k dispozici odpovídající a účinné prostředky pro zajištění souladu s touto směrnicí.
2. Prostředky uvedené v odstavci 1 zahrnují ustanovení umožňující jednomu nebo několika z následujících subjektů, které určí vnitrostátní právo, podat žalobu podle vnitrostátního práva u soudu nebo u příslušných správních orgánů dotčeného členského státu, aby se zajistilo, že se použijí vnitrostátní ustanovení, kterými se provádí tato směrnice:
 - (a) veřejným orgánům nebo jejich zástupcům;
 - (b) spotřebitelským organizacím, které mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů nebo životního prostředí;
 - (c) profesním organizacím, v jejichž legitimním zájmu je konat.

Článek 9 **Informace pro spotřebitele**

Členské státy přijmou vhodná opatření, aby pro spotřebitele zajistily dostupnost informací o právech spotřebitelů podle této směrnice a o způsobech vymáhání těchto práv, a to i na vnitrostátních internetových stránkách připojených k jednotné digitální bráně zřízené nařízením (EU) 2018/1724.

Článek 10 **Kogentní povaha**

1. Pokud není v této směrnici stanoveno jinak, jakákoli smluvní dohoda, která k újmě spotřebitele vylučuje použití vnitrostátních opatření provádějících tuto směrnici, odchyluje se od nich nebo mění jejich účinek, není pro spotřebitele závazná.
2. Tato směrnice nebrání opravně v tom, aby nabízela spotřebiteli smluvní podmínky, které přesahují rámec ochrany stanovený touto směrnicí.

Článek 11

Sankce

1. Členské státy stanoví pravidla týkající se sankcí za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle článků 4, 5 a 6 a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
2. Členské státy během 24 měsíců od vstupu této směrnice v platnost oznámí Komisi pravidla a opatření uvedená v odstavci 1 a neprodleně ji oznámí i všechny jejich následné změny, které se jich budou týkat.

Článek 12

Změna směrnice (EU) 2019/771

V čl. 13 odst. 2 směrnice (EU) 2019/771 se doplňuje nová věta, která zní:

„Odchylně od první věty tohoto odstavce, pokud jsou náklady na výměnu stejné nebo vyšší než náklady na opravu, prodávající opraví zboží, aby toto zboží uvedl do souladu.“

Článek 13

Změna směrnice (EU) 2020/1828

V příloze I směrnice (EU) 2020/1828 se doplňuje nový bod 67, který zní:

„67. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) xx/xx ze dne x o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnic (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L xx)“.

Článek 14

Změna nařízení (EU) 2017/2394

V příloze nařízení (EU) 2017/2394 se doplňuje nový bod 27, který zní:

„27. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) xx/xx ze dne x o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnic (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L xx)“.

Článek 15

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci podle čl. 5 odst. 4 je Komisi svěřena na dobu šesti let ode dne [jeden měsíc po vstupu tohoto aktu v platnost]. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto šestiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci podle čl. 5 odst. 4 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomocí v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti žádných již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci se Komise poradí s odborníky, které určí každý členský stát jednající v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 5 odst. 4 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 16

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a 2 a článku 6 této směrnice se nepoužijí na smlouvy o poskytování opravárenských služeb uzavřené před [24 měsíců po vstupu v platnost].
2. Článek 12 této směrnice se nevztahuje na kupní smlouvy uzavřené před [24 měsíců po vstupu v platnost].

Článek 17

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [24 měsíců od jejího vstupu v platnost]. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Členské státy použijí tyto předpisy ode dne [24 měsíců od vstupu v platnost].
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, a vnitrostátní online platformy pro opravy a zboží, které prošlo procesem renovace, zřízené v souladu s touto směrnicí.

Článek 18

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 19

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*